

Lisa 5

Hariduslike erivajadustega õppija õppetöö korralduse alused Tallinna Lasnamäe Mehaanikakoolis

1. Üldsätted

- 1.1. Käesoleva korra aluseks on haridus- ja teadusministri 28.12.2018 määrus nr 35 „Haridusliku erivajadusega õpilase kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord“ ning selles sätestatakse hariduslike erivajadusega õppija õppetöö korralduse alused koolis.
- 1.2. Haridusliku erivajadusega (HEV) õppijana käsitletakse õppijat, kelle erivajadusest tingitud täiendava toe vajadus õpiprotsessis on tuvastatud ning kes vajab õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas.
- 1.3. Kool võib HEV-õpilase individuaalsuse arvestamiseks teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppemetoodikas, hindamises, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Seejuures peavad õpiväljundid kattuma kooli õppekavas kirjeldatutega.
- 1.4. Kool loob HEV-õpilasele tingimused kutseõppeks ja toetab valmisoleku kujunemist tööturule sisenemiseks, arvestades ressursside piisavust ja õppekorralduse optimaalsust ning võimaluste piires õpilase soove ja erivajaduse spetsiifikat.
- 1.5. Vastuvõtukomisjon nõustab sisseastujat või tema seaduslikku esindajat õpilaskandidaadi potentsiaalile vastava eriala valikul, hinnates tema valmisolekut saavutada õppekavas seatud õpiväljundid ja siirduda peale õpinguid tööturule või edasisse õppesse.
- 1.6. Kool teavitab vajadusel haridusliku erivajadusega õpilast või tema seaduslikku esindajat sotsiaal- ja tööturuteenustest ning toetustest nii õpingute ajal kui kooli lõpetamisel, toetamaks õpiprotsessi ning siirdumist tööturule
- 1.7. Kooli sotsiaalpedagoog nõustab õpilast või tema seaduslikku esindajat sotsiaalteenuste ja toetuste, sealhulgas rehabilitatsiooniteenuse ja abivahendite osas.

2. Õpilase erivajadused ja nende tuvastamise alused

2.1. Õppijal võib tuvastada järgmisi hariduslikke erivajadusi:

- 1) püsivad õpiraskused, mis avalduvad suulise- ja kirjaliku kõne, arutlus- ja meenutusoskuste või teabe struktureerimise ja arvutamisoskuse valdkonnas ning mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märke asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle

puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi või logopeedi dokumenteeritud hindamistulemused või kooli lõputunnistus, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;

2) intellektipuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel põhikooli lõputunnistus lihtsustatud riikliku õppekava läbimise kohta või rehabilitatsiooniplaan;

3) emotsionaalsed raskused, käitumisraskused, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi dokumenteeritud hindamistulemused, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;

4) nägemispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või nägemispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;

5) kuulmispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või kuulmispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan

6) liikumispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või rehabilitatsiooniplaan;

7) tervise seisund, mille tuvastamise aluseks on tervishoiutöötaja väljastatud tõend;

8) õpingute alustamiseks ebapiisav eesti keele oskus, mille tuvastamise aluseks on põhi- või keskhariduse omandamist tõendav dokument või tugirühma otsus.

3. Tugiteenuste ja -meetmete rakendamine

3.1. Kool koostöös kooli pidajaga tagab haridusliku erivajadusega õpilasele tugiteenuste, sealhulgas karjääriteenuse, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogilise ja psühholoogilise teenuse kättesaadavuse ning rakendab vajadusel tema toetamiseks järgmisi hariduslikke tugimeetmeid:

1) individuaalse õppekava või õppetöögraafiku koostamine ja rakendamine (vormid käesoleva korra lisana);

2) individuaalse karjääriplaani koostamine;

3) õpe väikerühmas suurusega 4–12 õpilast;

4) mõõdukas või põhjalik pedagoogiline sekkumine;

5) täiendav eesti keele õpe õpilastele, kes pole suutelised õpet alustama eesti keeles.

- 3.2. Õppija erivajaduse tuvastamise, tema kompetentside ja vajaduste hindamise, vajalike tugimeetmete määramise, nende rakendamise ja tulemuslikkuse jälgimise eest vastutab kooli tugiteenuste koordinaator.
- 3.3. Abivajavatele õppijatele sobivate tugimeetmete määramiseks on koolis moodustatud tugirühm.
- 3.4. Kool kaasab vajadusel koostöös kooli pidajaga ja õpilase elukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksusega erivajadusega õppija õpetamisele ja õppetöö korraldamisele täiendavat personali, näiteks tõlgi, tugiisiku või isikliku abistaja.
- 3.5. Hariduslike erivajadusega õpilase, kes esitab koolile isikliku rehabilitatsiooniplaani, õppetöö korraldamisel arvestatakse rehabilitatsiooniplaanis toodud soovitustega ja tehakse koostööd rehabilitatsiooniteenuse osutamisse kaasatud osapooltega, et luua tingimused õpilase arengut toetavate rehabilitatsiooniteenuste saamiseks ja läbiviimiseks.
- 3.6. Haridusliku tugimeetme rakendamine kooskõlastatakse õpilase ja/või tema seadusliku esindajaga ning kinnitatakse direktori käskkirjaga.

4. Individuaalne õppekava

- 4.1. Kooli õppekava alusel võib kool koostada õppijale individuaalse õppekava (IÕK).
- 4.2. Individuaalne õppekava koostatakse lähtuvalt kooli õppekavast, mille õpiväljundid peavad kattuma kooli õppekavas kirjeldatuga.
- 4.3. IÕK taotlemine võib toimuda õpilase, tema seadusliku esindaja või kooli algatusel. IÕK-d võib koostada ka õpilasele, kes ei ole EHIS-s märgitud erivajadusega õppijana.
- 4.4. Individuaalne õppekava koostatakse kuni üheks õppeaastaks ja selle kinnitab kooli direktor.
- 4.5. Individuaalse õppekavaga määratakse vastavalt vajadusele:
  - 1) erisused õppekorralduses ja metoodikas
  - 2) õppeaja lühendamine või pikendamine
  - 3) kasutatav kohandatud õppevara
  - 4) täiendava inimressursi kaasamise vajadus
  - 5) tugimeetmete rakendamise põhimõtted
  - 6) eeldatavad või saavutatavad õpitulemused ning nende hindamisviis
  - 7) õppemetoodika
  - 8) pedagoogilise sekkumise meetmed, nt lisakonsultatsioonid, nõustamisteenused, jms;
- 4.6. Individuaalse õppekava koostamise protsess:

- 1) Õpetaja, rühmajuhendaja määratleb vajaduse, kirjeldab probleemi ja selle ulatuse ning algatab IÕK arutelu.
  - 2) IÕK algataja kutsub kokku töörühma, kuhu kuuluvad tugiteenuste koordinaator rühmajuhendaja, vastava teema/mooduli õpetaja(d), õpilasega seotud tugispetsialist(id). Õpilase kaasamiseks viiakse läbi vestlus. Alaealise õpilase puhul tuleb muudatused ja kohandused kooskõlastada lapsevanemaga.
  - 3) IÕK koostamise protsessis lepitakse kokku isik, kes jälgib IÕK rakendamist ja tulemuslikkuse hindamist. Vastava teema/mooduli õpetaja(d) koostavad IÕK, vajadusel saavad õpetaja(d) abi tugispetsialistilt.
5. Individuaalne õppegraafik (IÕG)
- 5.1 Individuaalse õppegraafiku (IÕG) rakendamist on õigus taotleda õpilasel, kes tervislikel, perekondlikel vms mõjuvatel põhjustel ei saa õppes osaleda tunniplaaniga ettenähtud korras ja aegadel või tuleb üle teisest koolist
  - 5.2 IÕG taotlemiseks esitab õpilane kooli direktori nimele vastava avalduse, mis on kooskõlastatud eriala juhiga. Avaldusele on lisatud arstitõend või seletuskiri põhjuste olemasolu kohta.
  - 5.3 IÕG koostamine toimub koostöös erialajuhiga, õpetaja(te) ja tugirühma töötaja(te)ga. Graafikus on määratud õpiväljundite saavutamise tähtajad
  - 5.4 IÕG kinnitatakse direktori käskkirja.
  - 5.5 IÕG mitte täitmisel on õigus õpilane koolist välja arvata.

INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA

I Üldised andmed õpilase kohta

Ees- ja perenimi	
Isikukood	
Elukoht	
Kontaktandmed	tel e-posti aadress
Kursus	
Individuaalse õppekava rakendamise põhjused	

II Individuaalse õppekava aluseks oleva kooli õppekava

nimetus.....

kood.....

III Moodulid, millele individuaalne õppekava koostatakse

Mooduli nimetus, maht	Erisused võrreldes kooliõppekavaga, nende rakendamise põhjus	Õpitulemused

IV Õppetöö korraldamise alused, rakendatavad tugisüsteemid

1.

2.

.....

V Individuaalse õppekava rakendamise aeg

V Tulemuste hindamise kord, sh lõpueksami sisu ja korraldus

VI Individuaalse õppekava koostajad

INDIVIDUAALNE ÕPPEGRAAFIK

EESNIMI				
PERENIMI				
ISIKUKOOD				
KURSUS				
Mooduli nimetus	Mooduli maht	Vastamise aeg	Vastutav õpetaja	Märkused

Erialade juht: